

(Սուրբթի մանգուկ)

Հէմլերէլէր չալըչալ իթթիսապը իմ
իտէլիմ
Եէկեանէ մէքսէպը իւրֆան տէյիլ մի մէք-
թէպիմիդ
Տէվամը պահըր նիլը մէքամ տըր Հագ-
զա,
Տէվամ օլունմապա շալիան տէյիլ մի մէք-
թէպիմիդ
Պէթալէթի պրագըպ ճան ու զայրէթ
իլէհէլիս
Մահալը սալը ֆիրաւան տէյիլ մի մէքթէ-
պիմիդ
Միւտալիմիյնի օլուր նէշլէհապը ըվ-
սէրը ֆէյոյ,
Շէպիլը բալզաի բըտման տէյիլ մի մէք-
թէպիմիդ
Օլուրսա չօգ մը թէլամիդի մարֆէթ
էնտուզ,
Մահալը հիմմէմէրտան տէյիլ մի մէք-
թէպիմիդ
Գօշուն, տախիլ օլուն էյ թէշնէկհանը
իլմ ու հիւնէր,
Միհանը ֆէյոյ իլէ բիհան տէյիլ մի մէք-
թէպիմիդ
Վուֆուրը սալ իլէ սախը մէքեաթիլը
էտէպէ,
Նիւմունէ օլմապա չէսպան տէյիլ մի մէք-
թէպիմիդ
Պէհան իտիպ պանա հէմլէր իշէր, մուր-
վէթ իտին,
Շէքէֆիլ, շանը տէպիսթան տէյիլ մի մէք-
թէպիմիդ
Իչինտէ իլէհօր էնհարը ֆազըլ հագ
ճէրէհան,
Բիհազը խոււտ իլէ սիհան տէյիլ մի մէք-
թէպիմիդ
Աճաֆպ մի պիր կիւն օլուրսագ շիքու-
ֆէ վինը էմէլ,
Հատթգաի չէրէֆ ու շան տէյիլ մի մէք-
թէպիմիդ
Շու ինթիզամա պագըն սիզ տէ էյ հա
իւ հուզըզար,
Սէզաի նագսըթի իման տէյիլ մի մէքթէ-
պիմիդ
Միւէսսիմիյն թագուիս իտիպ թէշէք-
քուր իտին,
Պու երը տա ճալիպը չիւքրան տէյիլ մի
մէքթէպիմիդ
Թէրագըրէաթըն կէօլտիւքճէ ֆախը
իտին սէլիյնին,
Մէսէրրէթալըր վիճտան տէյիլ մի մէք-
թէպիմիդ
Սէզա, շինալէրը տէրեհանի իթթիլիսար
օլսագ,
Ղարիգը լիւճճէի ինսան տէյիլ մի մէքթէ-
պիմիդ
Կէլին, հէկտիլ տուա իտէլիմ Բասիլա-
հըմըզա,
էտաի տէյնէ շիթապան տէյիլ մի մէքթէ-
պիմիդ
Եաշասըն, պին եաշասըն օլ լէրէմ-
քեսարը պիհէմթա,
Սէրբիլ չէվլէթիմտէ օլուն հէմլէնէ էլիւ-
քէրիպ

ԲՈՒԻԻԻԳԱՅԸ ՊԵՏՆ ԷՒ ՏԻԻԷՒ.—
Ղազգէթաւար, տէվէթլէր արասըն-
տաքի սիհասի իթթիֆազլարտան
պահս իթմէքտէն ապա խալի օլմա-
հօրլար: Բէշլէր Լոյա նամ մուհիմմ
Մաճար զազգէթաւը սիհօր քի, «Շու-
էնսատէ իթալիսնըն դըլմէթի չօղալ-
մըշ տըր: Սն վազըթլարտա իթա-
լիսնըն տօսթլուզու: Ալլօթիւրա վէ
Ալմանիտատան պաշգա, Շիրանսա, Բու-
սիւս վէ Ինկիլլէրաւտան տալի ար-
ազ խոթլմշ տըր Շիմտի ասըլ մատ-
աէ յու տըր քի, իթալիսնըն տէէէրի

առեթիխնտէն զիւստէ՞ մի տիր, է միւթթէֆիզ սրփաթըլլա տախիլի զըլմէթի արթմը՝ մը տըր: Իթալի տէվլէթի՝ Էլփօթաւտ հաիզ օլտու զու շիտիքի մէվլէթին՝ Իթթիֆազը միւսէլլէսէ պօրճու տըր, վէ քէտուֆինին՝ տախիլի, խարիճի, ասքըրֆազլա պիր դուվլէթ քէսպ իթմլ օլտուզու: Կա պէտան իտիլէմէզ: Պոնօթթաի նազարլար իլէ Իթալիա շին էն ազիլանէ հարէքէթ՝ Պրանսան իզֆալաթընա գուլազ ասմա եարազ, Իթթիֆազը միւսէլլէստն այլըմամասը տըր:»

Բէշթէր Լօյա զազէթասը, Իթալիա տա շիպէսիզ մէմուսիւէլլէ օլտուսուլ օլմանան պու միւթալէալի տան սօնրա շէօյլէ տէվամ իտիէօր:

«Պալէստէ սէօյլէտիքէրիմիզի իշպահ իթմէք իշին, իքի սէպէպ վտա տըր: Էվլէլ էմիրտէ Իթալիալըլալ, Իթթիֆազը միւսէլլէսէ տախիլ օլմուլըլլա, Ալփթըրիա վէ Ալմանիտան քէք պիւսիւք պիր էշիլիք իթմիշ կլթա տուրմամալը տըրլար: Սանիէն Իթալիանըն՝ աշի մէշֆաթթ իլէ Բուսիա վէ Պրանստան եազլաշպիլլէճէկիւնի զանն իթմէմէլի տըրլըլէ: Խայր, պու տօղրու տէլիլ տիր: Վսգաա Իթալիանա, միւթթէֆիզ սրֆաթըլլա պիւսիւք հիւրմէթ իտէրիլ, լաքին Իթալիանըն, Էվլէլլէր միւսասէպաթընը մուհաֆազանա մէնպօր օլտուզուսու տա մուսիքրանէ պէտան իլլէրիզ: Իթալիալըլալըն՝ Իթթիֆազըն մագստ վէ աճքիտինա թէմամիլլէ հէմէֆքեար օլտուգլարընա վէ Էլփօթաւտ, Իթթիֆազը միւսէլլէսին սրֆաթը մուհաֆազաքեարալ: Նէսինէ մուվաֆըզ օլմանան միւթալիլ պիր ըլլիթֆազան սալիք օլմագ իթթէմէէէճէկիւնէ գանմըլըլ տըր:»

Պու գատար միւսէրրահ սուրէթտէ իֆաաէէէ տէ սէպէպիլիզ վար տըր: Էլէր Իթթիֆազը միւսէլլէսին մագստի, շիտիէն գատար օլտուզու կիպի, քէտուի թէէսսիրինի միւսալէհալէհնտէ գուլանմագ իսէ, մէզքիւր Իթթիֆազըն խարիճինտէ պուլունան տիկէր տէվլէթլէր՝ շիտիքի իթթիֆազը մուսէլլէտսինն էսիլիսինտէն ֆաթըրը շարթիւր իլէ թանգիմ խիլմիշ օլտուզուսու, վէ պազը շարթիւր մուճպիւնէ պիրլիքտէ հարէքէթ իթմէք մէնպօրիւէթիինն քէտուի դուվլէթինի դայպ իթմիշ իտուկինի զանն իթմէմէլի տիրէր: Պէօյլէ պիր Եանիլը ֆիքը՝ զալիպա Պրանստա թէմէլ թութիուլ տըր, նասըլքի Մ. Տէլլաւսէինն նութըր էօյլէ օլտուզուսու կէօթթէրմիշ տըր: Իմաի, իշպու եանիլը ֆիքըրի թասահի իթմէք լազըմ տըր:»

Ալփթըրա խարիճիէ նէլարէթլիլէ եազընէն միւսասէպաթըր պուլունան մէզքիւր զազէթանըն պու մէզպէսինտէն անաշըրքեօր քի, Իթալիանըն սօն տէֆաքի հարէքէթիինտէն միւթթէֆիզլէրի խօշնուտ գալմամըլլար տըր:

Իթթիֆաթը ՄԻԻԻՍԷԼԼԵՍ. — Վիւէննա տա չըգան Մօնթիպօրըվիւ նամիմ ընամի զազէթա՝ Ալփթըրիա վէ Ալմանիա իլէ Իթալիանըն միւսանտէպաթըրնաւա, խուսուսիլլէ Իթալիանըն տաքէրի վազիֆէլէրինտէն պահալա, միւթթէֆիզ զազլարը հիլիի հաճէթտէ պիրիպիրինէ մուսվէնէթ իթմէք վազիֆէսիլլէ միւքէլլէթ օլմանան պիր Իթթիֆազ թաապվուր իթմէք պիւս

էն ապէս օլտուղունու պէհան, վէ պիր մէնպար մէվտուգտան ալարապ, պէր վէճհի արթի տէրմիհան իյլէեօր. «Ճիւպէէ եօգ արը քի, իււ տէվլէթ պէյնիտէքի իթթիֆագ մուահէտէ-սինտէ, մուհարէպէ ղէմանը հաղ-զընաա պաղը աճքետըր աքքէրիէ մէվճուտ արը, եօգտա իթթիֆագըն հէ՞ մանէաար օլուր: Պու շարթլար՝ միւթթէֆիգ տէվլէթլէրին պիլվարը. թա եաթօտ արմաշէ միլիթէրլէրի մա-րիֆէթիլլէ մուխապէրէ իտէն վէ տարլէրի սիւեսարէեէ իլլամէհէն էր. քետէ հարպիլէյի ումումիէ քիլալը արասընտա ագտ օլունմուշ արը. ճէ-րաթիթի մէզըիւրէ, վագըթ վագըթ տէյիլըր, վէ սիտսի մուահէտէլէր գա-տար սըֆաթըր մէճպուրէյի հայիզ տէյիլ արը. էսկի վէ հէհի իթթիֆա-գըր միւսէլլէսին հէկիհանէ վէ գաթի մագսէտի, միւթթէֆիգ տէվլէթլէ-րին թէմամիի արադիլէրինին թէէմի-նի օլուպ, պու իսէ, իթալիա իչին, Ֆրանսանըն հիւճուլընա գարըր թէէ. միւսէլլէսին տէճը իրը: Մ. Տէլգատէ, Ֆրանսա Սիճէրի մէպուսանըրտա, քէնտիսինին ալմըշ օլտուղու մալի-մաթա պինաէն, իթթիֆագըր միւսէլ-լէսին աճքետմընտա, իթալիանըն հի-յի հաճէթտէ Ֆրանսաա գարըր գը-րըճ չէքմէք իհթ իմալի մէվճուտ օլ-մառըրընը պէհան իյլէմէսինտէ հագ-գըր վար արը. շու գատար քի, էկէր Ալմանիա՝ Ֆրանսաա գարըր հիւճուլ իտէր իսէ, իթալիա՝ Ալմանիաա եարտըր իթ մէհէ մէճպուր տէյիլ արը. Էքքին շառէտ Ֆրանսա՝ Ալմանիա իւ-լէրլինէ հիւճուլ իտէրոնէ, իթալիա՝ Ալմանիաա եարտըր իթ մէհէ մէճ-պուր արը:

«Քէլալիք էկէր Բուսիա, Ալթիթ-րիա արագիսի իւզէրլինէ հիւճուլ ի-տէր իսէ, իթալիա՝ Ալթիթրիա իլլէ պիլլէչլագ, Բուսիաա գարըր մուհա-րէպէ իթմէհէ մէճպուր արը: Մ. Տէլգատէ, պէլլէր պիր իրէէթլէ պու-նօգթաեը կիղլէմիշ տիր, վէ էկէր Ֆրանսըլլար, հէր կէօնա իհթ իմալ-տէ, հաթթիա Ֆրանսա՝ Ալմանիաա գարըր իլարը հարպը թահէր իյլէտի-կի թագթտիրտէ, իթալիանըն պիթա-րաֆ տուրմասընա՝ իթթիֆագըր միւ-սէլլէս մուահէտէսինին միւսալիտ օլ-տուղունու զանն իտէրլէր իսէ, եա-նըրըրլար:

«Պու Եօլտա աքքէրի մուահէտէ-լէր՝ Ֆրանսա իլլէ Բուսիա արասըն-տա տաթի մէվճուտ օլուպ, մալիւմ օլմագ կէրէք տիր քի, մէզըիւր իքի միւթթէֆիգ տէվլէթին էրընընը հարպ ղէիլլէրի՝ մուխալիֆ թարա-ֆըն (իթթիֆագըր միւսէլլէսին) էր. քետէ հարպ ղէիլլէրինտէն տահա ղիւհատէ ալլէհէ մուխապէրէ իթմէք-տէ տիրլէր իմալի, միւթթէֆիլլէրլէր, մուհարէպէ էսնասընտա եէկարիլէրի-նէ մուսվէնէթ իթմէլլէրինէ տալի պիր գալըր աքքէրի օլմառըրը հալ-տէ, մուահէտէի աքքէրիլինին հիւ-պիր մանէաար օլամալ:»

ՃէնՈԻՊԼ Ս.Ֆրիդի.Ս. Վլէ. Ինիլի-թի.Բ.Ր.Ս. — Ինիլիթլէրա Մէճիդի մէ-պուսանընտա, միւսթէմիլքեաթ նա-ղըրը Մ. Չէմպէրլէն, իրաա իյլէտիլի պիր իուլթգտա տէմիշ տիր քի, «Տա-խիլի մէմէքլէթլէտէն տաթիլ իլուլիթ-մէյի. քէնտիլլէրլինէ իլ կիւճ իթմիշ օլ-մառըրըր մէմէքլէթլէտէն լթմէլլէհէնէ գատար, հիւքիւմէթ, սիլաճ էլաէն պրագմաեաճագ արը. ինիլիթլէրա

միւսալէմէի բուհունը, Պօռթլէրին իս-
քեաթ օլտուզլարը վէճհէ, թէմա-
մէն մուհաֆաղա խտէճէք տիրւ Օրա-
տա պիր իտարէի մուխթարիէ թէէն-
սիսի ինկիլթէրաւուն տաիսի մէն-
ֆաւաթընտան տըր, լաքին պոնուն
իչին, ազըլըղճա թէլաշ իւէ հարէ-
քէթ իտիլէմէզ Էվվէլ Էմիրաէ Պօռթ-
լէրինիչինտէ, իթթիֆազ հիւքմիթմէ-
լի տիրւ Շիմտի, հիսսէտարալարա պէօ-
սիւճէք գարաթ վէրմէմէք իչին, մա-
սիւլէրաւան ֆահիշ իվէրկի ալըննաղ-
լաքին եհնի իշէնէճէք մաւաէլէրաւէն,
հիւքիւմէթ, մէմլէքէթին վարիտա-
թընը արթըրմազ իչին, քէնտիսին
պիւեիւք պիր հիսսէ չըդարաճազ
տըր», Մ. Զէմպէլլէն շուպէսնաթ
իւէ նութզընա խաթիւմ վէրմիշ տիրւ
«Պէն աղլու իթմէմ վէ իաթէմէմքի
գահրաման Պօռթլէր, քէնտի սի-
լահլարըլա պէրապէր, քէնտի
գատիմ աւաթ վէ ուսուլլէրինի
տէ թէք իթսինլէր Զիւքիւ-
մէթ, անլէրին, քէնտի գաւմալընըն
պիւլէմլէ կիւզէլ խաւաէլէրինի մա-
հաֆաղա իթմէլէրինի աղլու տաւր,
Պօռթլէր, օտսլթալըմըզ օլարազ, էլ-
լէրիմիզ թութաճաղար, էսկի տիւշ-
մէնլիքլէրինի ունուտաճաղար, վէ
հէր վազըթ քէնտիլէրինէ պէսան ի-
տիլտիկի վէճհէ, գաւմիսէթմ, մէզ-
հէպ վէ լիսան ֆարզլարընը տաիմա
միւստաֆաա իաէկէլէն, վէ զիյրի հի-
մասէսինտէ պուլընաւըստան հէր
պիւրինին չալըճապը մէյլէսի վէ հազ-
գըլըր թէէմին իլլէնէն ալին պալարա-
ղըն ալթընտա, ձէէնապը Աֆրիգանըն
սաւաւտէթին թէէմին իաէճէք տիր-
լէր : »

Վիշնևա Մխիթարեան թարգմաթը Աբբա յայլըրըրնա պիր միւնաթպիւնին ինթիւ լապըրնա աշխին, թարգմաթըն էն միւսին ազաթը օլան թոռնեան Հ. Թադէոս Մ. Վ. Ընդհանուր Աթոռակաթ թայեին օլունմուշ տուր:

«. Էլեհիմ Րօմասա պուլունան Գերթ թէրթիպաշեան Գէորգ Մ. Վ. է՝ Բաբա հաղըթէթէր թարաթընտան Գերապաշառաւլը իւնլանը վէրլմիշ օլտուղու իշաթիւմիշ տիր:

«. Էրմէնի Րաթրիգիանէսի պաշ գաւու լքէհաթը Տէր Ներսէսեան Տէգրան էֆ. ճուսա իրթէսի կիւսիւ Ասլիէ հնգաթէթիւնէ կիտէթ, նազըր բաշա հաղըթէթէրնէ Բաթրիգ հաղըթէթէրլնին պիր թաթիրաթընը թէսլիմ իլլէմիշ տիր: Էֆէնտիւ միւշաթըրէշ, բաղար կիւսիւ տաթի մապէթի իւնառնուռն կիթմիշ տիր: Նէվմի մէղլիւրտէ Բաթրիգ հաղըթէթէրլ խանէթան տէն չըգմամը տըր:

«. Բաղար կիւսիւ Մէղասիպ միւսիլ մուպլինի Պէհա պէ՛ Րաթրիգ էֆ. յի լիւերէթ իթմիշ տիր:

«. Բաղար իրթէսի սաղասը Էրմէնի Րաթրիգիանէսիին Սառն Ժողովը ազաթ ինթիւսա իթմիշ, վէ բաթրիգ էֆ. նին պիր թաթիրաթը օգունմուշ տըր: Մուշաթիէն, նաթիգամլըգ մէպպլլէ մէղլիւր ինթիւմատէ հաղըր պուլունամամը տըր:

Ինթիւսանն ոսթար, Գրիգորիա Աբբ. Յովնանէսեան իւէ Տիգրան էֆ. Նուսուֆեան, Բաթիպ Սըրազանը խանէթիւնէ կէթմիշէրլ տիր:

«. Տիւն սազան Էրմէնի Րաթրիգիանէսիին իլքինճի գաթալքէհաթը Յարուսթիւն էֆ. Ասլիէ նազըրը հաղըթէթէրլնին գ մաղաղառ աղմիթթէ, Բաթրիգ Սըրազան նրն պիր թաթիրաթընը թէսլիմ իթմիշ տիր:

(Շարունակութիւն և վերջ)

Կը բացուի ի 2(25 սեպտ. ուսմանց նոր

(15)

ՊԱՊԱ ՐԱԳԼՈՆՈՒՆ
ՄԻԼԻՕՆՈՒ

— Ի վկայեթ բէտէր, ոչ պապոտէ քէնտի-
սինէ իյզահաթ վէրմէտիմ:

ፊት ለፊት

ՏԱԽԻԼԻԷ

—Ինչկերթէրա մաղահանթիւդարը, Պաւ-
կար էկզարգը, Տիւեռնը ումուրիէ մէծիւ-
րի իտարէ բէխի վէ Բըլմըմ շիրքէթի տի-
րէքթօրը Մ. Կրանէ՛ տիւն Պապը Ալիէ Կի-
տէքէք, Սատրաղամ հազրէթլէրիյլէ միւլա-
զաթ իթմիշլէր տիր :

նիւնն արագլխի օլսա պիլէ, նագտը օլմա.
Եաճաղոնա էմինիմ:

Իճքէթէ ինթիսար իտէն վէ միւլազիմիք-
տէն Թարոտ օլունմուշ օլան Հալէպի Ալի
Րիզա հազգընտա Տէրիսաատէթ հէյեթէթի

— Իվվեթ, ապա :

— Գաթիէն ֆիքրին ահ՞լ մու տու :

—Իթալիա գօնաօլաթօսը՝ մատամ Գօնա.
Թանթինիտիս Թարաֆրնտան միւթէյէֆս

— Սէն Թովմանէսին . նէ պիլիբոսին ք
Զաւրշաճտգարն :

